

Zorgen en werken leidt vaak tot burn-out

Staatssecretaris: 'Veel mensen weten niet wat het betekent om mantelzorg te zijn'

Jeroen Bos
Den Haag

Het Nederlandse bedrijfsleven heeft nog een lange weg te gaan bij de verbetering van de arbeidsomstandigheden voor mantelzorgers. De combinatie van een baan met de zorg voor een kennis of familielid levert voor veel werknemers problemen op. Ze worden zelf ook ziek, of geven zelfs hun baan op.

Dat zei staatssecretaris Jet Bussemaker (Volksgezondheid) gisteren bij een bijeenkomst van de projectgroep Werk&Mantelzorg. De bewindsvrouw reikte daar drie bedrijven een erkenning uit voor hun 'mantelzorgvriendelijke arbeidsklimaat'. Zij prees verzekeraar Achmea, vloerenspecialist Unipro en Stichting Zorggroep Noordwest-Veluwe voor hun voortrekkersrol.

Bussemaker wil het arbeidsklimaat voor mantelzorgers te verbeteren. Zij steunt daarom de projectgroep Werk&Mantelzorg, die in vier jaar tijd de bewustwording onder werkgevers en werknemers

moet vergroten. Zelf praat ze met gemeenten om hen aan te sporen het thema op te pakken. Want de plaatselijke overheden zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van mantelzorgers.

De cijfers: één op de acht werknemers is mantelzorg. Dat zijn meer dan 2,6 miljoen mensen. Zij combineren werk met intensieve zorg voor een naaste. Bijna de helft van hen heeft problemen om beide ballen in de lucht te houden.

Het gaat om grote aantallen mensen, maar toch weten veel werknemers en werkgevers niet wat mantelzorg is, constateert Bussemaker. 'Ook in de politiek gaat het debat over zorg en arbeid altijd over kinderen en ouder-schapsverlof. Terwijl we in de toekomst vaker voor onze ouders zullen moeten zorgen.'

Bussemaker heeft duidelijke ideeën hoe kan worden voorkomen dat mantelzorgers opbranden: 'Zij moeten makkelijker ondersteuning kunnen krijgen. Als ze een dagje iets anders willen doen, moeten ze zonder veel moei-

te een vervangende hulpverlener kunnen inschakelen. Ook moet de samenhang tussen professionele zorgverleners en de mantelzorgers verbeteren. Nu komen verplegers soms langs met een instelling van 'ik weet hoe het moet', terwijl de mantelzorg veel beter weet wat er nodig is.'

De staatssecretaris wil dat gemeenten steunpunten openen waar mantelzorgers terecht kunnen voor vragen en advies. 'Misschien zelfs een mantelzorgacademie, waar ervaringen van mantelzorgers, gemeenten en werkgevers

Jet Bussemaker

Foto: ANP

kunnen worden uitgewisseld. En het zou mooi zijn als het thema ook op de agenda komt bij een voor- of najaarsoverleg van kabinet en de Sociaal-Economische Raad.'

Om dat te bewerkstelligen financiert Bussemakervierjaarlang de projectgroep Mens&Mantelzorg, een samenwerking tussen Mezzo, vereniging voor mantelzorgers en vrijwilligerszorg, en HR-adviesbureau Quidos. Zij spreken met de vakbonden en werkgevers.

Bussemaker gaat niet zelf aan de slag om met wetgeving af te dwingen dat mantelzorgers voldoende ruimte krijgen voor hun zorgtaken. 'Ik geloof niet in landelijke regelingen. Mantelzorg is moeilijk af te bakenen. Bij ouder-schapsverlof is het duidelijk, maar mantelzorg kan heel lang door gaan. Het verschilt per geval en ik kan niet landelijk voorschrijven hoe het moet.'

Ook directeur Frank ter Beke van vloerenbedrijf Unipro benadrukt dat de omgang met mantelzorgers een kwestie van maatwerk is. Zijn bedrijf werd gisteren door

Bussemaker op het schild gehesen als koploper op dit gebied. 'Wij bekijken per werknemer hoe werken en zorg het beste samen kunnen gaan.'

Koplopers als Unipro marcheren een flink eind voor de troepen uit. Bij veel bedrijven staat het thema mantelzorg niet op de agenda. Zij weten vaak niet eens hoe veel mantelzorgers er onder hun werknemers zijn, laat staan dat zij maatregelen nemen om ze te begeleiden.

Ook bij Unipro waren ze zich daar aanvankelijk niet van bewust. Maar een meting vorig jaar leerde dat tien van de zestig werknemers mantelzorgers zijn. Ter Beke: 'Sommige van die mensen bleken problemen te hebben met de combinatie werk en zorg. Dat zorgde soms voor frictie op de werkvloer. Wanneer iemand bijvoorbeeld veel privé loopt te bellen en collega's moeten bijspringen om het werk af te krijgen. Maar nu we er binnen het bedrijf openlijk over spreken, is er van alle kanten begrip voor de situatie gekomen.'